

соціальному просторі. Це також надіндивідуальна реальність, яка створюється людьми як безпосередньо, так і за допомогою соціальних інститутів – держави, бізнесу, церкви тощо. Сучасність зумовлюється необхідністю приділити особливу увагу детермінантам споживання в контексті формування соціального спрямування сучасних суспільств, ролі держави у формуванні сучасної споживацької культури в розвинених країнах світу та в Україні.

Соціально-економічний прогрес суспільства яскраво виявляється в дії закону зростання кількості потреб. Цей закон ілюструє об'єктивну (незалежну від волі і бажання людей) необхідність зростання й удосконалення людських потреб, пов'язаних із розвитком виробництва і культури. Проте посилення потреб не полягає в простому пропорційному зростанні всіх їх видів. Передовсім задовольняються і мають певну межу розвитку потреби низького порядку. Навпаки, по суті безмежними є запити вищого порядку – соціальні й інтелектуальні. Подальшу свою роботу вважаємо у розробленні завдань із формування споживчої культури майбутніх учителів технології.

Література

1. Глазиріна В. М. Методологічні негаразди соціальної педагогіки / Валентина Михайлівна Глазиріна. – Донецьк : ДонНУ, – 2003. – 221 с.
2. Іонін Л. Г. Соціологія культури / Леонід Григорович Іонін. – М. : Думка, 1996. – 173 с.
3. Кикнадзе Д. О. Потреби, поведінка, виховання / Дмитро Олексійович Кикнадзе. – М. : Думка, 1968. – 278 с.
4. Ядгаров Я. С. Історія економічних вчень / Ярослав Сергійович Ядгаров. – М. : Освіта, 1996. – 361 с.

Стаття надійшла до редакції 29.05.2012 р.

УДК 74.213.51

Ю. В. Недашковський,
кандидат техн. наук, доцент,
О. І. Кучма,
кандидат техн. наук, доцент,
Криворізький педагогічний інститут
ДВНЗ «Криворізький національний університет»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПОЛІТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Недашковський Ю. В., Кучма О. І. Актуальні питання політехнічної підготовки вчителів трудового навчання.

Розкрито деякі аспекти політехнічної підготовки вчителів трудового навчання в частині використання міжпредметних зв'язків і комп'ютерних технологій.

Ключові слова: комп'ютерні технології, інструментарій, технічні дисципліни, міжпредметні знання, креслення.

Недашковський Ю. В., Кучма А. И. Актуальные вопросы политехнической подготовки учителей трудового обучения.

Приведены некоторые аспекты политехнической подготовки учителей труда в части использования межпредметных связей и компьютерных технологий.

Ключевые слова: компьютерные технологии, инструментарий, технические дисциплины, межпредметные знания, черчение.

*Nedashkovsky Y., Kuchma A. Some questions of polytechnic preparation teachers of labour studies
Some aspects of polytechnic preparation of teachers of labour studies are resulted in part of
the use of intersubject connections and computer technologies.*

Key words: computer technologies, tool, technical disciplines, intersubject knowledges, drafts.

Загальноосвітня школа на сучасному етапі розвитку потребує зміни пріоритетів у зв'язку з постіндустріалізацією суспільства, інтенсифікацією матеріального виробництва, перебудови мислення та діяльності людей.

По-перше, суспільство, в якому ми живемо, донині не визначилось з ідеологічними, етичними та моральними критеріями цінностей, по-друге – у підростаючого покоління втрачається інтерес до проблем і завдань матеріального виробництва, питання реального сектора економіки перебуває поза їхніми інтересами, отже, необхідно розробити стратегії до розвитку освіти вкрай обережно [1; 2]. Учитель трудового навчання обов'язково має володіти основами знань з багатьох галузей народного господарства.

Позитивною якістю сучасного навчання є наявність різноманітних комп'ютерних та інформаційних технологій, що розглядаються у відповідних курсах і на яких немає сенсу зупинятися. Так само існує можливість самостійного інтернет-навчання основам й більш поглибленому вивченню різних дисциплін, але, на нашу думку, у вищому навчальному закладі студента необхідно перш за все навчити мислити.

Комп'ютер і пов'язані з ним технології, разом з інтернетом, системи передачі інформації, мобільний зв'язок й інші напрямки технічного прогресу необхідно освоювати, тим більш, що в кожній з цих галузей існує безліч напрямів. Ці напрями передбачають способи спілкування з комп'ютерним середовищем і, зрештою, надають інформацію в найширшому сенсі цього слова – від простих інформаційних повідомлень числових даних до зорово-цифрових і звукових образів. Студенти занурюються у віртуальний світ, і вони, як користувачі всіх цих неосяжних можливостей, зрештою, повинні знати, яке завдання перед ними поставлене. Входячи до віртуального простору, студенти повинні уміти знаходити не тільки потрібну їм інформацію, але й знати, як осмислювати її в реальному світі. У результаті робимо висновок, що уміння логічно мислити є первинним чинником для формування будь-якого фахівця, в якій би галузі знань він не працював. Процес виробництва матеріальних благ, тобто корисних виробів для суспільства, на перший погляд, можна порівняти з дією системи управління – спочатку відбувається збирання інформації про об'єкт, потім найважливіша частина – умовивід (поява ідеї на основі розумового процесу), створення алгоритму реалізації цієї ідеї та практична її реалізація.

На усіх етапах здійснення цієї ідеї реалізованою є можливість використання *інструментарію*, до якого і відноситься *використання комп'ютерних технологій*, але найважливішим, на наш погляд, є мислення, тобто процес переходу кількості інформації у якісно (новий об'єкт) нову парадигму, яка

накопичується у свідомості і шляхом використання знань в різних галузях відбувається виникнення осяйної думки (ідеї) та практична її реалізація.

Проте, окрім цього, необхідним є уміння практично створити деякий пристрій або об'єкт, який, за можливістю, володів би новими якісними характеристиками, направленими на благо людини. Водночас у процесі навчання технічних дисциплін за допомогою комп'ютерних методик практично відсутній зв'язок між практичною діяльністю студентів, лабораторно-дослідницьких можливостей і теоретичними положеннями предмету вивчення, що не стосуються програмування. Бачити на екрані монітора певні дії, навіть в он-лайн режимі, і виконувати той самий процес своїми руками, становить абсолютно різні речі. Це є тим порогом, який необхідно долати за допомогою інструментарію і вимірювальних приладів при виконанні практичних і лабораторних робіт. Тому у процесі підготовки вчителів трудового навчання, необхідно не обмежуватися тільки вивченням основ інформаційних технологій, а зуміти оволодівати основами прикладних, тобто політехнічних знань і особливо умінь.

На жаль, у більшості шкіл комп'ютерний клас часто перетворюється на самоціль, який замінює основну мету – навчити учнів основам технічних, і особливо міжпредметних знань, яка виробляє у них загальний підхід до розв'язання широкого кола завдань. Міжпредметні зв'язки передбачають не тільки практичні уміння, але й здатність поставити завдання, проаналізувати його і вибрати з різних наук *знання*, що забезпечують рішення задачі – знайти шляхи і методи, скласти план рішення, реалізувати і здійснити самоконтроль.

Отже, політехнічна освіта – це методика надання допомоги в оволодінні технічними знаннями, трудовими навиками і уміннями, які готують учнів до активної творчої участі в продуктивній праці на благо суспільства, тобто на орієнтацію досягнення користі в широкому сенсі цього слова.

До політехнічних знань відносяться загальні принципи організації виробництва і управління ним, принципи дії й устрою найбільш поширених об'єктів техніки, способи здійснення основних технологічних процесів – механічних, енергетичних, біологічних.

До політехнічних навичок і умінь відносяться, в першу чергу, графічні, обчислювальні, вимірювальні, дослідницькі, діагностичні, конструкторські знання і уміння, навички контролю і самоконтролю, організації робочого місця, управління технічними пристроями різних типів (пуск, регулювання, експлуатація), виявлення й усунення наслідків неполадок, складання креслень і схем, ведення технічної документації.

Для цілей політехнічного навчання зі всього різноманіття галузей виробництва й техніки, на нашу думку, має відбиратися певна кількість об'єктів, типових для різних галузей і посильних для студентів. Наприклад, якщо студенти засвоїли загальні поняття управління і автоматики, навчилися управляти окремими механізмами і машинами (стосовно машинобудівної промисловості), то вони швидко оволодіють новою сучасною технікою будь-якої іншої галузі промисловості. Тому необхідною умовою є широка реалізація

міжпредметних зв'язків, що забезпечує високий рівень засвоєння теоретичних основ техніки і відкриває можливості формування політехнічних умінь.

Отже, політехнічні знання, навички й уміння переносяться з одного виду трудової діяльності в інший. Основним принципом при цьому, є принцип володіння універсальною, міжнародною мовою техніки – кресленням. Учні ще в школі зобов'язані оволодіти основами креслення, без якого неможливо описати словами жоден складний технічний пристрій або технологічний цикл, і, як наслідок, неможливість здобути політехнічну освіту. На жаль, креслення і графічні роботи практично відсутні у навчальних планах шкіл, і студентів технічних напрямків треба вчити практично з нуля [2].

Індивідуальні здібності людини підпорядковано закону розподілу, але ми не можемо напевне знати рівень розвитку здібностей студентів, і тому завдання навчання повинне бути орієнтовано на «середню» особу, тобто людину, яка, якоюсь мірою, в силу різних обставин, різниться за рівнем підготовки. У цьому сенсі політехнічна освіта не має бути уніфіцированою, а відповідати відповідним напрямкам (спеціалізаціям).

Навчальні плани з курсу «Основи сучасного виробництва» повинні бути побудовані так, щоб міжпредметні зв'язки використовувалися повніше. Особливу увагу слід приділяти графічним відображенням об'єктів і технологій. Для цього цей курс необхідно вивчати як спеціальну дисципліну.

Література

1. Андреев А. Знания или компетенции? / А.Андреев // Высшее образование в России, 2005. – №2. – С. 3–11.
2. Лернер П.С. Инженер третьего тысячелетия / П.С. Лернер. – М. : ИЦ Академия, 2005. – 267 с.

Стаття надійшла до редакції 28.05.2012 р.

УДК 378.147:33

Ю. Ю. Олару,
викладач,

*Криворізький економічний інститут
ДВНЗ «Криворізький національний університет»*

КОМУНІКАТИВНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ У КОНТЕКСТІ КРЕАТИВНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Олару Ю. Ю. Комунікативна підготовка майбутніх економістів у контексті креативного підходу до навчання у процесі вивчення гуманітарних дисциплін.

У статті зроблено спробу розкрити особливості комунікативної підготовки майбутніх економістів у контексті креативного підходу до навчання у процесі вивчення гуманітарних дисциплін. Обґрунтовано взаємозалежність розвитку креативного компонента особистісного утворення майбутніх фахівців економічного профілю зі створення креативного комунікативного навчального середовища.

Ключові слова: креативність, креативні якості, комунікативна підготовка, майбутні економісти, ВНЗ.

Олару Ю. Ю. Коммуникативная подготовка будущих экономистов в рамках креативного подхода к обучению в процессе изучения гуманитарных дисциплин.

В статье сделана попытка раскрыть особенности коммуникативной подготовки будущих экономистов в контексте креативного подхода к обучению в процессе изучения